

Kis-Benedek József

Dárfúr, a lángoló tartomány. Az Afrikai Unió szudáni missziójának története című könyvről

DOI 10.17047/HADTUD.2016.26.K.187

2016 szeptemberében jelent meg Besenyő János ezredesnek, a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhelye vezetőjének tollából a *Dárfúr, a lángoló tartomány. Afrikai Unió szudáni missziójának története* című könyv. A kötetet a Publikon Kiadó adta ki az Afrikai–Magyar Egyesület támogatásával.

Úgy vélem, hogy a szerzőt a Hadtudomány olvasóinak és általában a biztonságpolitikai és katonai szakirodalom művelőinek nem kell bemutatnom, hiszen számtalan publikációja látott napvilágot magyar és angol nyelven, hazánkban és külföldön egyaránt. Mindezt alátámasztja a szerző nagyszámú idézettsége is. Ettől függetlenül fontosnak tartom megjegyezni, hogy Besenyő János az összegző, elemző anyagot habilitációs pályázata részeként készítette el, a védés az ELTE-n történt *summa cum laude* eredménnyel, 2016 novemberében.

Magyar oldalról vizsgálva, a szerző abszolút értelemben Afrika-szakértőnek számít, bár egyéb helyen is teljesített missziót. Az afrikai kontinens komoly válságövezet, ahol igen kevés olyan ország található, ahol ne lenne konfliktus. Európa szempontjából kiemelt jelentősége van a politikai válságoknak és a természeti környezet romlásának, valamint a háborúk, az alacsony intenzitású konfliktusok miatt kialakult, jelenleg a legnagyobb európai kihívásnak számító migrációs válságnak, aminek egyik kiindulási pontját Afrika gyengén működő államai jelentik.

Ebbe a környezetbe illik bele a szerző által vizsgált ország, Szudán egy közel két millió négyzetkilométer nagyságú nyugati tartományának, Dárfúrnak a bemutatása az Afrikai Unió válságkezelő missziójának tükrében. Az olvasó betekintést nyerhet az afrikai válságkezelés kulisszatitkaiba, a konfliktus körülményeibe, a sikerek és sikertelenségek okaiba. Mindez egy magyar tiszt szemüvegén keresztül történik, aki felelős beosztásban, nem könnyű viszonyok közepette szolgált.

A könyv a bevezetón kívül tíz fejezetből áll. A bevezető átfogja az ország természeti, társadalmi, gazdasági viszonyait, utalva azokra a tényezőkre, amelyek a válság kialakulásához vezettek. A válság közvetlen okainak elemzését követően az olvasó betekintést nyer az Afrikai Unió szerepvállalásába, a szudáni műveletbe, illetve

ennek különböző megnyilvánulási formáiba, a missziók működési feltételeinek változásaiába és ennek következtében a feladatok módosulásaiába. Külön fejezetben tárgyalja a szerző az EU támogató műveletének kialakítását, működtetését, valamint az EU és NATO együttműködését, ami szép példája a szervezetek egymást segítő tevékenységének. Érdekes és tanulságos képet kapunk a magyar szerepvállalás kialakításáról, ennek tapasztalatairól. Tekintettel a szerző logisztikai képzettségére, szakszerű ismereteket szerezhetünk a tábori ellátó részleg logisztikai munkájáról, amelynek irányításában aktív szerepet töltött be. A misszió tevékenységének megértéséhez 18 melléklet járul hozzá, amelyek elolvasásával közelebb kerül hozzánk a napi élet.

A könyvet jó szívvel ajánlom azoknak, akik érdeklődnek a biztonságpolitika, az afrikai válságok, de különösen a szudáni helyzet iránt, fontosnak tartják a nemzetközi szervezetek válságkezelő tevékenységének megismerését, missziókba készülnek, és általában odafigyelnek a különböző missziók során szerzett tapasztalatokra.